

Økonomisk Revue.

Pengemarkedet. — Toldsagen i Landstinget.

Kjøbenhavn d. 15de April 1871.

Tilstanden paa Markederne er i alt Væsenligt uforandret den samme som for en Maaned siden. I den seneste Tid har man ganske vist sporet en vis Tendens til en opadgaaende Bevægelse; men endnu er det for tidligt at have nogen bestemt Mening om, hvad Betydning, der kan tillægges den. At Markederne snart skulde kunne afryste det Tryk, der nu saa længe har hvilet paa dem, synes endnu meget tvivlsomt.

I Danmark er der ikke passeret Noget af særlig Interesse; Børsen har bevaret sin faste Karakter. Nationalbankens Diskonto er uforandret 4 à $4\frac{1}{2}$ pCt.

I Tyskland have Markederne i den seneste Tid vidnet om nogen Tilbøjelighed til at antage en livligere Karakter, og for visse Papirers Vedkommende begyndte der endog en ikke ganske ubetydelig Haussebevægelse. Baade det franske og det engelske Marked vise fast Tendens. Sølvprisen har i den forløbne Maaned ikke kunnet opretholde det forholdsvis høje Punkt, den naaede i den første Halvdel af Marts; den noteredes i London d. 14 April $58\frac{1}{8}$ d.

Stor Betydning for det franske Marked har det naturligvis, at de derværende Mønt- og Cirkulationsforhold nu ere i Færd med at antage den Karakter, de havde før Krigen. Uden at den franske Bank selv gjør særlige Anstrængelser, strømmer Metallet til den, og da navnlig fra dens Filial i Nancy, der særlig staar i Forretningsforbindelse med Elsass-Lothringen. En stor Del Guld forlader nu de opsparede Beholdninger — *hoards*, som Englænderne kalde dem —, og

Økonomisk Revue.

Pengemarkedet. — Toldsagen i Landstinget.

Kjøbenhavn d. 15de April 1871.

Tilstanden paa Markederne er i alt Væsenligt uforandret den samme som for en Maaned siden. I den seneste Tid har man ganske vist sporet en vis Tendens til en opadgaaende Bevægelse; men endnu er det for tidligt at have nogen bestemt Mening om, hvad Betydning, der kan tillægges den. At Markederne snart skulde kunne afryste det Tryk, der nu saa længe har hvilet paa dem, synes endnu meget tvivlsomt.

I Danmark er der ikke passeret Noget af særlig Interesse; Børsen har bevaret sin faste Karakter. Nationalbankens Diskonto er uforandret 4 à $4\frac{1}{2}$ pCt.

I Tyskland have Markederne i den seneste Tid vidnet om nogen Tilbøjelighed til at antage en livligere Karakter, og for visse Papirers Vedkommende begyndte der endog en ikke ganske ubetydelig Haussebevægelse. Baade det franske og det engelske Marked vise fast Tendens. Sølvprisen har i den forløbne Maaned ikke kunnet opretholde det forholdsvis høje Punkt, den naaede i den første Halvdel af Marts; den noteredes i London d. 14 April $58\frac{1}{8}$ d.

Stor Betydning for det franske Marked har det naturligvis, at de derværende Mønt- og Cirkulationsforhold nu ere i Færd med at antage den Karakter, de havde før Krigen. Uden at den franske Bank selv gjør særlige Anstrængelser, strømmer Metallet til den, og da navnlig fra dens Filial i Nancy, der særlig staar i Forretningsforbindelse med Elsass-Lothringen. En stor Del Guld forlader nu de opsparede Beholdninger — *hoards*, som Englænderne kalde dem —, og

Guldet viser sig atter i Cirkulationen. Banque de France, der nu ogsaa er ophørt med Udstedelse af Tyvefranksnoter, har endog udbetalt nogle Guldfranksstykker, saa at Cirkulationen kan antages snart at være kommen tilbage til sit normale Standpunkt, selv om en egenlig Gjenoptagelse af Kontantbetalingerne, ikke saa snart bliver gennemført. Allerede har Sølvet afløst Fremfranksnoterne, og da Guldet som sagt ogsaa begynder at vise sig, hører det ikke til Usandsynlighederne, at Banken snart vil søge at indskrænke Cirkulationen til de større Noter paa 50 Fr. eller derover.

«Economist» tager af disse Forhold Anledning til at anstille nogle Betragtninger over den højst forskjellige Maade, hvorpaa Frankrig og de Forenede Stater have søgt at møde de Vanskeligheder og Farer, der altid følge med uindløselige Seddelpenge. Paa den ene Side har saaledes Frankrig, efter at Krigsskadeserstatningen var fuldt udbetalt, bestandig bestræbt sig for at muliggjøre en Gjenoptagelse af Kontantbetalingerne. Den franske Bank, hvis Sedler saa godt som uafbrudt have bevaret Parikurs, har ved at opretholde en højere Rente end Nabolandenes formaaet at drage Metallet til sig. Banken har vidst at modstaa den store Fristelse til ved en lavere Diskonto at give Handel og Industri en farlig Stimulus. Ganske vist var det et Held, at de tilstødende Landes Pengemarkeder ikke have været knappe; men foruden at Omstændighederne saaledes have begunstiget Frankrig, har det med Dygtighed forstaaet at benytte sig af dem. Saaledes har Frankrig undgaaet de Ulykker, der ellers plejer at følge med Tvangskursen, og det er nu meget nærmere ved Kontantbetalingernes Gjenoptagelse, end man tidligere vilde have antaget. — I de Forenede Stater derimod ser det ud som man endnu i en ubestemmelig lang Tid skal plages med de forringede uindløselige Papirpenge. De vidtløftige Forhandlinger om Møntspørgsmaalet, som Krisen gav Anledning til, ville næppe føre til noget andet Resultat end til en Lov om en forøget Seddeludstedelse: der cirkulerede hidtil 356 Mill. Dollars uindløselige Noter; dette Tal skal nu forhøjes til 400. Saaledes synes det, at de Forenede Stater ingenlunde søge at nærme sig en Gjenoptagelse af Kontant-

betalingerne; men tvært imod snarere fjærne sig herfra. Følgen er da ogsaa, at Agio paa Guld vedbliver at være meget høj.

Ogsaa i Italien er man i Færd med at ordne de forkvaklede Cirkulationsforhold, men med hvilket Held er tvivlsomt, da de tagne Forholdsregler ikke ere meget gennemgribende. Tvangskursen indførtes i dette Land d. 1 Maj 1866 af den daværende Finansminister Scialoja, og siden da har der hersket stor Forvirring i Omsætningsforholdene. For nu at bringe lidt Orden i *la circolazione cartacea* har Minghetti, efter at den Deputerede Majorama Calatabiano i 1867, 1868 og 1870 havde gjort flere forgjæves Forsøg, endelig faaet den lovgivende Forsamling til at vedtage en ny Lov om Banknoterne. Hidtil har der cirkuleret omtrent 1800 Mill. Lire uindløselige Noter, nemlig 750 Mill., som den italienske Nationalbank har forstrakt Staten med, 348 Mill., som den nævnte Bank har udstedt for egen Regning, 195 Mill. udstedte af Banken i Neapel, 59 Mill. udstedte af den sicilianske Bank, 58 Mill. udstedte af den toscanske Nationalbank, 15 Mill. udstedte af den toscanske Kreditanstalt, 49 Mill. udstedte af den romerske Bank, samt over 300 Mill., der dels udstedes af forskjellige Smaabanker, dels cirkulerer, uagtet Cirkulationen ikke er avtoriseret. I Følge Minghettis Lov skulle disse 1800 Millioner nu reduceres til omtrent 1400 Mill. ufunderede Noter. Nationalbankens uindløselige Noter skulle forandres til 1000 Mill. Statsbanknoter, og af de nævnte sex Banker — men heller ikke af andre — maa der udstedes Noter til et Beløb af omtrent 600 Mill., hvoraf dog de 200 skulle være dækkede, saa at det samlede Beløb af ufunderede Noter altsaa, som sagt, bliver 1400 Mill. Derhos er det bestemt, at Cirkulationen af de smaa Noter paa 20 og 25 Centimer, der tidligere ere blevne udstedte bl. A. af den neapolitanske og toscanske Bank, skal ophøre. Endvidere fastsattes det, at de seddeludstedende Banker aarlig skulle betale Staten en Afgift af 1 pCt. af de Noter, de udstede; derimod ere Statsbanknoterne afgiftsfrie. Endelig er det, for at undgaa Forvexling mellem de to Slags Noter, bestemt, at Statsbanknoterne udstedes paa hvidt, og Bankernes Noter paa farvet Papir.

Det Udvalg, der nedsattes for at prøve Lovforslaget, var fuldstændig enigt med Minghetti i, at Tvangskursen har paaført baade Private og Statskassen uhyre Tab. Tvangskursen har bragt Forvirring ind i alle Pengesforhold, og den med Tvangskurs forsynede Note er, som Udvalget siger, det dyreste af alle Tvangsloan. Det beregner, at Tvangskursen i 1874 vil paaføre Statskassen et rent Tab paa 20 Millioner, der maa betales i Agio for det Guld, hvori Statskassen maa gjøre sine Renteudbetalinger til sine udenlandske Kreditorer; og en yderligere Agio paa flere Millioner maa betales for de forskjellige Opkøb, der gjøres i Udlandet. Ulykken er, som Udvalget siger, at Staten modtager — undtagen ved enkelte særligt fastsatte Betalinger — Noterne til deres Nominalværdi, men giver dem ud til deres Handelsværdi. Men hvorledes vil det da være muligt for Staten at gjøre fuldstændig Ende paa Tvangskursnoterne? thi det er tydeligt nok, at den omtalte Lov ikke kan hjælpe stort i saa Henseende. Udvalget antyder, at til deres Indløsning kunde man maaske bruge de milde Stiftelsers Formue, der udgjør en ganske betydelig Sum.

— I Rigdagssamlingen 1871 forelagde Regeringen første Gang Forslag til en Revision af Toldloven af 1863. Forslaget naaede kun til første Behandling, og Udvalget afgav først paa Samlingens sidste Dag sin Betænkning. Videre naaede Sagen ikke den Gang. — I Samlingen 1872 gjorde den et lille Skridt fremad, idet Lovforslaget da opnaaede at komme til anden Behandling i Folketinget. — I Samlingen 1873 blev Sagen tredje Gang bragt frem. Lovforslaget blev denne Gang indbragt i Landstinget. Vi skulle nu se, hvad dette Ting har gjort ved Sagen!

Efter at Lovforslaget havde været til første Behandling, der ikke frembød Noget af sær Interesse, nedsatte Landstinget i December-Maaned sit Udvalg. Dette afgav d. 28 Marts sin Betænkning. Da Samlingen blev sluttet fire Dage efter, kunde der selvfølgelig ikke være Tale om nogen anden Behandling.

Altsaa: Landstingets Udvalg har været over et Fjerd-
 ingaar om at afgive Betænkning om en Sag, der i en Række
 af Aar har staaet paa Dagsordenen, og som er bleven gjennem-
 diskuteret mere fuldstændig end nogen anden! Lad nu Tinget
 ikke komme og tale om Andres Sendrægtighed! I Landstingets
 Slutningsmøde fandt Formanden sig da ogsaa opfordret til at
 gjøre en Slags Undskyldning for Udvalgets Langsomhed. «Sagen
 kunde dog ikke» — sagde han — «være bleven ført til Ende
 i denne Samling.» Dette er ganske vist sandsynligt; men ønske-
 ligt havde det alligevel været, om Forslaget var kommet til
 anden Behandling, for at det kunde blive konstateret, om Tinget
 i sin Helhed var til Sinds at vedkjende sig Udvalgets Anskuelse.

Man har saaledes just ikke forhastet sig i Landstinget.
 Man har ikke vist nogen sær Iver for at fremskynde en Af-
 gjørelse af Toldsagen. Men maaske man har været desmere
 nidkær for, at denne Afgjørelse, naar den endelig engang
 kommer, da kan blive fuldstændig og grundig? Vi skulle se.
 Men forinden vi fremhæve de Indstillinger, Landstingets Udvalg
 har ment at burde gjøre, ville vi minde om de Resultater,
 man tidligere var kommet til i Folketinget. Det vil da vise
 sig, at der er en betydelig Forskjel til Stede mellem de to
 Tings Opfattelse af Toldspørgsmaalet.

Som ovenfor bemærket var det i 1871, at Regeringen
 første Gang fremdrog Toldsagen. Regeringen forelagde i det
 nævnte Aar et Forslag til Lov om Toldafgifterne, der an-
 toges at ville medføre en Afgang i Toldindtægterne paa 294,000
 Rdl. Samtidig forelagde den et Lovforslag om Skibsafgif-
 terne, efter hvilke den indenrigske Skibsafgift skulde bortfalde
 med sit fulde Beløb, 26,000 Rdl., og den udenrigske nedsættes
 med $\frac{1}{3}$, hvorved den vilde formindskes med ca. 89,000 Rdl.
 Folketingets Udvalg fandt de foreslaaede Toldnedsættelser for
 sparsomme og stillede en Række Ændringsforslag, der an-
 toges at ville give en Indtægtsafgang paa over 1,200,000 Rdl.
 Derhos vedtog Tinget Skibsafgiftens fuldstændige Ophævelse
 baade for den indenrigske og den udenrigske Fart. — Da Re-
 geringen i det følgende Aar anden Gang fremdrog Sagen,
 havde den sammensmeltet de to Lovforslag til ét «Forslag til

Lov om Told- og Skibsafgifterne». I reel Henseende var Forslaget derimod i det Væsenlige uforandret; Afgangen i Toldindtægterne ansloges til 179,000 Rdl., i Skibsafgiften til ca. 116,000 Rdl., altsaa i Alt: 295,000 Rdl. Folketinget fandt ogsaa denne Gang de af Regeringen foreslaaede Nedsættelser altfor sparsomme. Hvad der var forefaldet siden den foregaaende Samling, havde ikke alene bestyrket Tinget i den Opfattelse, at Regeringsforslaget var for knebent, men havde endog gjort det klart, at selve det første Folketingsudvalg ikke var gaaet vidt nok; Tinget vedtog derfor nu ved anden Behandling Lovforslaget i en saadan Skikkelse, at det maatte antages at medføre en Indtægtsformindskelse paa omtrent **2,200,000 Rdl.**

Vi forlade nu Folketinget og vende os mod Landstinget. Her forelagde Regeringen et Forslag, der ganske vist ikke var meget, men dog noget forskjelligt fra det, der blev forelagt i 1872. Medens Regeringen navnlig af finansielle Hensyn nærede Betænkelse ved at gaa saa vidt, som Folketinget ønskede, var den dog nu kommen til den Erkjendelse, at den, uden at søge Dækning for en Afgang i Indtægter, «uden Betænkelse» kunde gaa videre, end den havde ment i 1872. Særlig foreslog den Tolden ophævet for Salt og Stenkul, hvilket vil sige: Afkald paa Indtægtsbeløber paa henholdsvis ca. 170,000 Rdl. og ca. 220,000 Rdl. I Alt kunde der efter Regeringsforslaget paaregnes en Indtægtsafgang paa 631,000 Rdl. for Toldafgifternes Vedkommende og paa 121,000 Rdl. for Skibsafgiftens Vedkommende, tilsammen en Indtægtsafgang paa 752,000 Rdl. Som man ser, er Forskjellen mellem Forslagene af 1873 og af 1872 ikke aldeles uvæsenlig, og det er tydeligt, at Regeringen dog har ladet sig paavirke af Folketinget. Hvad har Landstingsudvalget nu svaret herpaa?

Landstingsudvalget har delt sig i et Flertal (Brasch, Bruun, V. Petersen, Ussing og til Dels Fischer og Melchior) og to Mindretal (paa den ene Side N. Hansen og Hasle, paa den anden Side Mourier-Petersen).

Flertallet er i det Hele meget vel tilfreds med de indirekte Afgifter, ja det mener endog, at Regeringen paa visse Punkter

har rökket vel stærkt ved dem. Det tror saaledes, at Salt-skatten og Tolden paa saltede Sild bør bibeholdes, uagtet Salt er en anerkjendt Nødvendighedsartikel og af stor Betydning for Produktionen. Beholdes Tolden paa Salt og saltede Sild vilde Statskassen indvinde henholdsvis 172,000 Rdl. og 24,000 Rdl. Fremdeles mener Flertallet, dog med Undtagelse af Melchior, at Skibsafgiften for den udenrigske Fart bør bibeholdes, hvorved der vilde indvindes 90,000 Rdl. Endvidere vilde der efter Flertallets Forslag blive en Merindtægt i Sammenligning med Lovforslaget af Tolden af Galanterivarer paa 23,000 Rdl., af Klædningsstykker 8000 Rdl., af Bomuldsvarer 27,000 Rdl., af Skind og Huder 5000 Rdl., af Spiritus 9000 Rdl. og af forskellige andre Artikler mindre Beløb. Endelig foreslaas en Forhøjelse af Brændevinsafgiften til 6 Sk. pr. Pot, der paaregnes at indbringe 600,000 Rdl. I Alt vil der saaledes efter Flertallets Forslag i Sammenligning med Lovforslaget blive en Merindtægt paa 984,500 Rdl. Som Erstatning for Brændevinsafgiftens Forhøjelse er Flertallet ikke utilbøjeligt til at gaa ind paa en Nedsættelse af Kaffetolden paa 259,000 Rdl. Endvidere vilde det anse det for særdeles gavnligt at faa Toldfriheden udstrakt til at omfatte Metaller saa vel som Tømmer og Træ, der indføres til Forarbejdning. Heraf vilde der flyde en Afgang i Indtægter paa henholdsvis 90,000 Rdl. og 283,000 Rdl. I Alt vilde der efter Flertallets Forslag i Sammenligning med Lovforslaget komme en Mindreindtægt paa 642,800 Rdl. Yderligere har Flertallet ikke troet at burde gaa i sine Indrømmelser. Resultatet bliver altsaa dette: medens Folketingsudvalgets Flertal stillede Ændringsforslag, der i Sammenligning med Regeringsforslaget vilde give en yderligere Afgang i Indtægter paa $2\frac{1}{4}$ Million, har Landstingsudvalgets Flertal ikke engang vovet at gaa saa vidt som Regeringen, men foreslaar en Formindskelse af den paaregnede Indtægtsafgang paa 342,000 Rdl., eller, hvis Kaffetolden bibeholdes, paa 600,000 Rdl.

Uagtet Flertallet saaledes just ikke har været overvæltet radikalt, har Fischer dog ikke ment at kunne slutte sig til det

uden med et væsentligt Forbehold. Han anser det nemlig for nødvendigt, at der, inden Lovforslaget ophøjes til Lov, gives sagkyndige Repræsentanter for den danske Industri Adgang til at udtale sig og at se deres Bemærkninger prøvede af Sagkyndige. — Hertil svare Flertallets øvrige Medlemmer meget træffende: «Foruden at der, naar man vil nedsætte en Kommission til at revidere den hele Toldtarif og i denne Kommission vil have optaget sagkyndige Repræsentanter for de forskjellige indenlandske Industrigrene, der kunne blive berørte ved Tariffen, opstaar den Vanskelighed, at det, naar ikke Kommissionens Medlemstal skal gjøres urimeligt stort, bliver umuligt at gjøre en saadan Repræsentation blot nogenlunde fuldstændig, maa det erindres, at det ved hvert enkelt Spørgsmaal, som en slig Kommission vil have at behandle, altid kun bliver enkelte af dens Medlemmer og ikke det Flertal, der afgjør Kommissionens Resultater, hvem en særlig Fagkundskaab vil kunne tillægges.» Fremdeles henviser Flertallet til, at der netop hos de særlige Fagkyndige «ofte» vil være «en vis Partiskhed». Ja, saaledes forholder det sig unægtelig. Havde Hr. F. kun fordret en «Kommission af Fagkyndige», — saa lad gaa. Men han nøjer sig ikke hermed; han vil have en «Kommission af upartiske Fagkyndige»! Hvor findes en saadan? Og selv om det var muligt at nedsætte en virkelig upartisk fagkyndig Kommission, vilde den saa blive anerkjendt som upartisk? Paa ingen Maade! Der vilde være Nogle, som i høj Grad vilde tvivle om dens Upartiskhed, nemlig alle de Industriadrivende, hvis Interesser ikke var stærkest repræsenterede. Kun de, der vare i Majoritet, vilde føle sig tilfredse. Kom Kommissionen til et Resultat — hvad den naturligvis ikke gjorde — vilde Ingen beklage sig i højere Grad over dette end selve de Industriadrivende. Hvorfor opstilles da Kommissionen som en Betingelse for Lovforslagets Ophøjelse til Lov? Ganske vist ikke for at give Industrien «Adgang til at udtale sig»; thi denne Adgang har den haft og benyttet i en Række af Aar! men simpelthen fordi det vilde være en bekvem Maade at slippe bort fra Sagen. Kommissionen skulde naturligvis ikke forpligtes til at gjøre sit Arbejde

færdigt i Løbet af en vis kort Tid; men den skulde have Lov til at arbejde — om man tør bruge dette Udtryk om den negative Virksomhed, den vilde udfolde — i et Aarhundrede, om den vilde. Og det vilde den.

Heller ikke Melchior har i Et og Alt kunnet slutte sig til det Flertal, hvoraf han forøvrigt er Medlem. Med Hensyn til Skibsafgiften udtaler han saaledes i direkte Modsætning til Flertallet, at det netop er den udenrigske Fart, som denne Afgift særlig tynger paa: «Det er ofte erkjendt,» siger han, «at denne Afgift hviler paa urigtige Principer — det er de samme, der nu søges gennemført i Frankrig, men som i alt Fald der vækker megen Modstand og Misfornøjelse, nemlig Beskatningen af Varetransporten paa Jærnbaner —; her i Landet kjende vi imidlertid ikke nogen landværts Varetransportkat, men derimod beskattes Søtransporten, hvorved ikke alene Konkurrenceen med Landtransporten besværes (hvilket kan faa Betydning paa en Tid, hvor selve Statsbanerne optræde som Transportkonkurrenter), men hvorved en af Landets vigtige Erhvervskilder standses i sin naturlige Udvikling.» Han foreslaar derfor principalt, at Skibsafgiften baade i indenrigsk og udenrigsk Fart ophæves. Heraf vilde der i Sammenligning med Regeringsforslaget flyde en Indtægtsafgang paa 180,000 Rdl. Derhos foreslaar han Toldfrihed for Ris, der er en Artikel, der vil kunne faa stor Betydning for Handelen, og hvis Toldfrihed sandsynligvis vil medføre en betydelig Udvidelse af Skibsfarten. Ophævelsen af Ristolden vilde give en Afgang i Indtægter paa 108,000 Rdl. Melchiors finansielle Resultat bliver derfor omtrent det samme som Regeringens.

Vi komme nu til Mindretallene. Det første af dem — N. Hansen og Hasle — er det Parti i Udvalget, der er gaaet videst i Retning af Frihandel og stærkest har nærmet sig Folketinget. Dette Mindretal er enigt med Flertallet i, at det har stor Betydning for Industrien, at de vigtigste Raastoffer blive aldeles fri, og det tiltræder derfor Forslaget om, at Jærn, Tømmer og Træ frigives, ligesom det ogsaa billiger Regeringsforslaget om Kultoldens Ophævelse. Derimod kan det ikke dele Flertallets Opfattelse af Tolden paa Fornødenhedsartikler. Mindretallet

fastholder ligeoverfor Flertallet, at Klagerne over, at de Uformuende rammes uforholdsmæssigt haardt ved denne Told, ere begrundede, og det tror, at Regeringen ved sine Toldnedsættelser ingenlunde er gaaet vidt nok. Mindretallet mener, at en Brændevinsafgift paa 6 Sk. pr. Pot, saaledes som Flertallet har foreslaaet, er i Forhold til Brændevinets Værdi en uforholdsmæssig høj Afgift paa en Artikel, der er en saa almindelig Forbrugsartikel navnlig af den uformuende Del af Befolkningen. Mindretallet kan selvfølgelig heller ikke tiltræde Flertallets Forslag om at bibeholde Tolden paa en saa afgjort Nødvendighedsartikel som Salt. Det foreslaar at nedsætte Kaffe-tolden til det Halve og ikke — som Flertallet — at betinge denne Nedsættelse af Brændevinsafgiftens Forhøjelse; det foreslaar endvidere, at ophæve Ristolden og Tolden paa Cikorie, at nedsætte Tolden paa Stenolje, Papir og Skibe, samt at blive staaende ved de nuværende Afgifter paa Tobak og ikke gaa ind paa Regeringens Forslag om Forhøjelse af dem. Derimod er det tilbøjeligt til at forhøje Tolden paa forskellige andre Luxusartikler. Efter Mindretallets Forslag maatte der i Sammenligning med Regeringsforslaget paaregnes en Mindreindtægt paa omtr. 950,000 Rdl. Gjør ikke Stigning i Indtægter eller Besparelser i Statshusholdningen en Dækning af denne Indtægtsafgang overflødig, mener Mindretallet ligesom Folketinget, at den bør skaffes tilveje ved en direkte Skat og at dens Størrelse fastsættes ved Finansloven. En saadan mindre Indtægtsskat kan ikke antages at blive besværende, og om nogle Aar vil den sikkert vise sig at være overflødig paa Grund af stigende Toldindtægter. — Som man ser, gaar endog det videstgaaende Parti i Landtingsudvalget ikke paa langt nær saa vidt som Folketingsudvalgets Flertal. Mindretallet foreslaar ikke Skibsafgiftens fuldstændige Ophævelse, og det vover ikke at røre ved Sukkertolden. Forskjellen mellem det videstgaaende Parti i Landstingsudvalget og Folketingsudvalgets Flertal er næsten — en Million.

Det andet Mindretal — Mourier-Petersen — kan hverken slutte sig til det sidst omtalte Parti eller til Flertallet eller til Regeringen. Mourier-Petersen erklærer at være imod enhver

Toldreform, der maatte paaføre Statskassen et nogenlunde væsenlig Indtægtstab. Tolden trykker efter hans Mening slet ikke de Uformuende, og de indirekte Skatter have i det Hele store Fortrin fremfor enhver anden Slags Beskatning! Konsekvent burde han altsaa komme til det Resultat, at alle Statsindtægterne burde skaffes tilveje gennem Tolden! Saa vidt gaar han imidlertid ikke, og han nøjes med at fordre, at Tolden ikke formindskes. En Formindskelse af Tolden vilde efter hans Mening være saameget urigtigere, fordi «man maa være belavet paa, at der kan indtræde Konjunkturer, der ville medføre en Nedgang i Toldindtægterne.» Det har altsaa slet ikke gjort noget Indtryk paa ham, at Toldindtægterne uafbrudt, eller saa godt som uafbrudt siden Toldlovens Indførelse have været i Stigen. Han har altsaa slet ikke bekymret sig om den ligefrem kolossale Stigning, der fremlyser af følgende Talrække:

Finansaar.	Indtægter af Told- og Skibsafgifter.
1864—65 . . .	4,505,000 Rdl.
1865—66 . . .	6,385,000 —
1866—67 . . .	6,492,000 —
1867—68 . . .	6,859,000 —
1868—69 . . .	7,263,000 —
1869—70 . . .	7,021,000 —
1870—71 . . .	7,188,000 —
1871—72 . . .	7,706,000 —
1872—73 . . .	8,085,000 —

Hr. M.-P. svarer herpaa: Fordi Toldindtægterne ere stegne i de senere Aar, hehøve de ikke at stige i de kommende; «i alt Fald kan noget Bestemt i saa Henseende ikke forudsiges.» Ja, det er jo overhovedet umuligt at «forudsige» «noget Bestemt». Men naar Hr. M.-P. er i Stand til at «forudsige» som en «afgjort Sag», at Pengene fremdeles ville tabe i Værdi, og at Statens Udgifter ville voxe i en meget betydelig Grad, — saa er det dog vist ikke mere dristigt at «forudsige», at Toldindtægterne ville vedblive at stige. Det er derhos en be-

kjendt Sag, at enhver Toldreform medfører større Indførsel, livligere Handel og Omsætning, og i enhver Henseende fremmer Nationens Velstand og beriger Samfundet, og derved gjør det muligt at tilføre Statskassen større Indtægter.

Det er altsaa det, Regeringen har opnaaet ved at forelægge Toldloven i Landstinget! Naar Loven i næste Samling fjerde Gang kommer frem, vil der vist næppe kunne være Tale om atter først at henvende sig til Landstinget. Hvorledes Sagen vil gaa i Folketinget kan være tvivlsomt nok.

En Ting er dog vunden ved denne Toldreformens bestandige Udskydelse: de Industridrivende maa nu savne enhver Grund til at tale om «Overrumpling». Told-sagen bragtes første Gang frem 1871; Toldreformen kan i det allertidligste først gennemføres d. 1 Jan. 1876. Et Varsel paa fem Aar er dog ikke saa ganske kort. Ere de Industridrivende ikke fornøjede hermed, hvor lang Tid vil de da have?

A. P.